

WHEN JEWS HAD TO LEARN ABOUT WAR AGAIN FROM CHANUKA TO 1948

Timely Torah, Sunday December 3rd, 2023

Sponsored by Karen and Michael Rosenbloom to commemorate the Kislev
yahrzeits of:

Karen's grandmother:
בריינה בת מנחם מנדל ז"ל
and Michael's grandparents:
חנה בת אברהם הלוי ז"ל
שמואל בן משה ז"ל
מאשה מאירה בת הרב אברהם צבי ז"ל

LEARNING ABOUT WAR

1. Tur OC 289

אין צריך במלחמת הרשות על עיירות של עכו"ם א"כ התחילו ג"י קודם השבת ואם התחילו אין מפסיקין אבל מלחמת מצוה מתחילין אפילו בשבת. אין הולכין בע"ש יותר מג' פרסאות כדי שיגיע למלון בעוד היום גדול ויכול להכין צרכי סעודה לשבת לא שנא אם הולך לביתו או לבית האושפיזא אין קובעין סעודה בע"ש משום כבוד שבת ומותר לאכול עד שתחשך ומ"מ אסור לקבוע בו סעודה כדי שיכנס לשבת כשהוא תאב לאכול לשון הרמב"ם מצוה שימנע אדם מן המנחה ולמעלה לקבוע סעודתו ונראה דאף קודם המנחה נמי אין לקבוע

2. Beis Yosef, ad loc.

האידנא שאין ישראל הולכין להלחם ולצור על עיירות לא היה צריך רבינו לכתוב דין זה אלא דמשום דמיתני בגמרא בהדי אין משלחין אגרות ואין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים קודם השבת כתבה:

SEPARATE UNITS?

TECHUM SHABBOS AND THE SHOFAR

3. Mishna Rosh Hashana 4:8

שופר של ראש השנה, אין מעבירין עליו את התחום, ואין מפקחין עליו את הגל, לא עולין באילן, ולא רוכבין על גבי בהמה, ולא שטין על פני המים, ואין חותכין אותו בין בדבר שהוא משום שבות, ובין בדבר שהוא משום לא תעשה.

אָבֵל אַם רָצָה לְהִנָּח אֶת הַשּׁוֹפָר מִתּוֹכָם מִיָּמֵם אִו יֵינוּ, יִתֵּן. אִין מְעַכְבִּין אֶת הַתִּיבוֹקוֹת מִלְתִּקוּעַ, אָבֵל מִתְעַסְקִין עִמָּהֶן עַד שְׁיִלְמָדוּ.
וְהַמְתַּעֲסֵק, לֹא יֵצֵא, וְהַשּׁוֹמֵעַ מִן הַמְתַּעֲסֵק, לֹא יֵצֵא:

With regard to **the shofar of Rosh HaShana, one may not pass the Shabbat limit for it, i.e., to go and hear it, nor may one clear a pile of rubble to uncover a buried shofar. One may not climb a tree, nor may one ride on an animal, nor may one swim in water**, in order to find a shofar to sound. **And one may not cut the shofar to prepare it for use, neither with an object that is prohibited due to a rabbinic decree nor with an object that may not be used due to a prohibition by Torah law. However, if one wishes to place water or wine into the shofar on Rosh HaShana so that it emits a clear sound, he may place it**, as this does not constitute a prohibited labor. **One need not prevent children from sounding the shofar on Rosh HaShana, despite the fact that they are not obligated in mitzvot. Rather, one occupies himself with them**, encouraging and instructing them, **until they learn** how to sound it properly. The mishna adds: **One who acts unawares** and sounds the shofar without any intention to perform the mitzva **has not fulfilled** his obligation. **And, similarly, one who hears the shofar blasts from one who acts unawares has not fulfilled** his obligation.

4. Mishna Eruvin 17a-b

מִתְּנִי' אַרְבַּעַה דְּבָרִים פְּטוּרוֹ בְּמַחֲנֶה: מִבִּיאִין עֲצִים מִכָּל מְקוֹם, וּפְטוּרִין מִרְחִיצַת יָדַיִם, וּמִדְּמַאי, וּמִלְעָרֵב.

MISHNA: The Sages **exempted** a soldier **in a military camp in four matters: One may bring wood** for kindling **from any place** with no concern that he is stealing wood from its owners; **and one is exempt from ritual washing** of the **hands** before eating; **and one is exempt from** the separation of tithes from **doubtfully tithed produce [demai]**, i.e., produce purchased from an *am ha'aretz*, one who is not diligent in separating tithes; **and one is exempt from establishing an eiruv.**

5. Gemara, ad loc.

וּמִלְעָרֵב. אָמְרֵי דְבֵי רַבִּי יַנָּאי: לֹא שָׁנוּ אֶלָּא עִירוּבֵי חֲצִירוֹת, אָבֵל עִירוּבֵי תְּחוּמֵי חֲזִיבִין.

We learned in the mishna: **And in a military camp, one is exempt from establishing an eiruv.** The Sages of **the school of Rabbi Yannai said: They taught** that this exemption applies **only** with regard to **the joining of houses in courtyards. However**, even those in a military encampment **are obligated** to establish an *eiruv* if they desire to effect a **joining of Shabbat boundaries**, whereby one extends the Shabbat limits beyond which one may not walk on Shabbat.

דְּתַנִּי רַבִּי חִיָּיא: לֹקִיֵן עַל עִירוּבֵי תְּחוּמֵי דְּבַר תּוֹרָה.

As Rabbi Ḥiyya taught a baraita: One is flogged by Torah law for going beyond the Shabbat limit if there is no joining of Shabbat boundaries. The Torah states: “No man shall go out [*al yetze*] of his place on the seventh day” (Exodus 16:29). Since this is a Torah prohibition, leniency is possible only in life-threatening circumstances.

GETT ON CONDITION

6. I Shmuel 17:17-18

וַיֹּאמֶר יְשׁוּעַי לְדָוִד בְּנֹוֹ קַח-נָא לְאַחֶיךָ אֵיפֶת הַקִּלְיָא הַזֶּה וְעֲשֵׂרָה לֶחֶם הַגֵּה וְהָרִץ הַמְחִינָה לְאַחֶיךָ:
Jesse said to his son David, “Take an *ephah* of this parched corn and these ten loaves of bread for your brothers, and carry them quickly to your brothers in camp.
וְאַתְּ עֲשֵׂרֶת חֲרָצֵי הַקֶּלֶב הָאֵלֶּה תָּבִיא לְשָׂרֵי-הָאֶלֶף וְאַתְּ-אַחֶיךָ תִּפְקֹד לְשָׁלוֹם וְאַתְּ-עֲרַבְתֶּם תִּקָּח:
Take these ten cheeses to the captain of their thousand. Find out how your brothers are and bring some token from them.”

7. TB Kesubos 9b

כָּל הַיּוֹצֵא לְמַלְחָמַת בַּיִת דָּוִד, גִּט כְּרִיתוֹת כּוֹתֵב לְאִשְׁתּוֹ. דְּכַתִּיב: “וְאַתְּ אַחֶיךָ תִּפְקֹד לְשָׁלוֹם וְאַתְּ עֲרַבְתֶּם תִּקָּח”, מֵאִי
“וְאַתְּ עֲרַבְתֶּם תִּקָּח”? תַּגִּי רַב יוֹסֵף: דְּבָרִים הַמְעוֹרְבִין בֵּינוֹ לְבֵינָה.
Anyone who goes to a war waged by the royal house of David writes a conditional bill of divorce to his wife. This was done to prevent a situation in which the wife of the soldier would be unable to remarry because her husband did not return from battle and there were no witnesses with regard to his fate. The conditional bill of divorce accorded the wife the status of a divorcée and freed her to remarry, as it is written: “**And to your brothers bring greetings and take their pledge [arubatam]**” (I Samuel 17:18). **What is the meaning of: And take arubatam? Rav Yosef taught:** It is referring to matters that are shared [*hame’oravin*] between the husband and his wife, i.e., marriage. Since apparently it was customary for men at war to send their wives a conditional divorce, and since Uriah later died, Bathsheba assumed divorced status retroactively from the time that he set out to war. Therefore, she was not forbidden to David.

8. Rashi, ad loc.

גט כריתות כותב לאשתו - שאם ימות במלחמה יהא גט מיום כתיבתו והרי מת אוריה במלחמה:

9. Tosfos, ad loc.

ור"ת מפרש כותב גט כריתות לגמרי בלא שום תנאי ולפי' קשה אמאי קרי לה ספק אשת איש הא הואי גרושה גמורה
ואר"ת דקרי לה ספק אשת איש לפי שהיו מגרשין בצינעא שלא יהא נודע ויקפצו עליהם בני אדם לקדשם ולפי'
הקונטרס קשה קצת איך בא עליה למה לא היה ירא שמא יחזור:

BURYING AND REINTERING THE DEAD

10. Shulchan Aruch YD 363:1

איסור פנוי המת והעצמות ממקומן. ובו ז' סעיפים:
אין מפנין המת והעצמות לא מקבר מכובד לקבר מכובד ולא מקבר בזוי לקבר בזוי ולא מבזוי
למכובד ואצ"ל ממכובד לבזוי ובתוך שלו אפילו ממכובד לבזוי מותר שערב לאדם שיהא נח אצל
אבותיו וכן כדי לקברו בארץ ישראל מותר ואם נתנוהו שם על מנת לפנותו מותר בכל ענין ואם אינו
משתמר בזה הקבר שיש לחוש שמא יוציאוהו עובדי כוכבים או שיכנסו בו מים או שהוא קבר
הנמצא מצוה לפנותו (יש נוהגין לתת מעפר א"י בקבר) (א"ז) (ויש למנהג זה על מה שיסמוכו)
(מדרש תנחומא פ' ויחי):

BURYING WITHOUT ID OF THE PERSON

וַעֲמִיחַ בְּיָמֵינוּ בְּגִבּוֹר כֹּהֵן יִגְדֹעַ	א	בְּנֵי מִיָּן בְּיָגֻלְבֶּסְקִי הַיּוֹם שִׁוְהַ סָּקֵר 1
כֵּלָה בֶן יִמִּי כֹהֵן שְׂוֹל	ב	עִיר בֶּן יִמִּי 6 1
כֹּל נִשְׁשׁ בְּבֹאֲלֵי עֵקֶב וְהִיא בְּרֹאשׁ	ג	עֵקֶב בֶּן עֵשֶׂר 2 6
וַיִּגְלֹוּ יִטְחֵן הַיּוֹם לְקִנְיָם יִי 11	ד	יִטְחֵן בֶּן יִי 3 6
יִמִּי בֶן יִשְׂרָאֵל בְּאֵינִי חֹשֶׁעַ נִי	ה	אִתָּן הָאֵין 2 2
יִקָּח הָאֵין אֶת הַיֶּלֶד בְּרִיבֵי 11	ו	אֵי־הוֹ בְּרִשְׁבֵּץ 7 1
וְלֹדְבוֹלָן אֵינִי	ז	יִבְחָק זְמוֹנִי 4 6
כִּרְבִּין יִלְבָּשׁוּ הָאֵין יִגְדֵי	ח	אֶלְכַסְנֵדֶר כֶּרֶן 1 3
נִשְׁמַע הַיּוֹם יִיבֵן אֶת־כֶּן אֶלְכֵי קֹדֶשׁ	ט	יִעֲקֹב אֵין 1 2
כֹּהֵן שְׂוֹל יִשְׂרָאֵל יִי	י	יִשְׂרָאֵל מִיָּן 1 1
הַיּוֹם שְׂוֹל יִי	יא	יִשְׂרָאֵל מִיָּן 4 1
הַיּוֹם 11	יב	יִעֲקֹב קוֹטִיק 5 5

